

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 48.

V četrtek 30. listopada 1854.

Tečaj VII.

Slava Marii o prečistim spočetji.

Jezik poj Devici slavo,
Ktero zbral si je Gospod.
De ni bila pod postavo,
Ki teži Adamov rod,
De je kaci sterla glavo
Že v stvaritve svoje god.

Hei nebeskiga Očeta.
Mati večniga Sinu.
Za Duha nevesta sveta.
Zvoljena v zaklad miru:
Čista bila je spočeta
In prijetna vsa Bogu.

Zemlja ternje je rodila.
V lasti greha bil je svet;
Lilija med ternjem bila
Je Marija, dragi cvet:
Vsa nedolžna je izklila.
Madež ni nad njo bil štet.

Z Evo blagost je zgubljena,
Ktere dom je bil le raj;
Le Devica prečesena
Vsa je lepa od kedaj:
Take milosti nobena
Ni prejela pred in zdaj.

Vnetih sere poveljujmo
To kraljico vse časti;
Njo prečisto povišujmo.
De v nas hudo zamori;
In presveti se zročujmo.
De nam milost zadobi.

Čast Očetu bodi vedna.
Ki je stvaril hčer si to:
Hvala Sinu bodi vredna,
Ki je v Mater vzel si njo.
Slava Duhu ravnoredna.
Ki je zbral jo v zvezd Gospó. Hicinger

Marija Devica brez madeža spočeta po pobožni misli vsih časov.

(Konec.)

4. Aposteljni so nesli imé Jezusovo po vsem svetu, desiravno je bilo Judam pohujšanje, in nevernikom nespamet; z imenam Jezusovim se je razglasilo tudi imé njegove presvete Matere Marije. Vender ali je kdo spoznal posebno milost, ktero je Marija že v prvem začetku svojiga življenja našla? Sej je tudi ta Judam mogla biti pohujšanje, in nevernikom nespamet. Res de v tistim času cerkev nekteriga nauka ni tako očitno izrekovala, pri kterim se je bala, de bi se mu v pričo nevernikov ne zgodila nečast; tako je prikrivala nesvetim ušesam skrivnost presvetiga zakramenta. Tako tudi ni pre-naglo prečiste neomadeževane Device tistim stavila

pred oči, kteri so vso gnjusobo v malikih častili, in vso krivico za pravico štel. Vender kar je angel, kar je Elizabeta Marii govorila, to se je bralo v svetih pismih; in koliko globoko so cerkveni učeni-taki takrat besedo razumeli, pričajo njih izreki. Za izhod govori Origen, sloveči učenik iz Aleksandrije v Egiptu: „Ona, Marija, ni bila okužena od zapeljive sape stare kače“. (Orig. Hom. 2.) Za zahod pa sv. Ciprijan ali neki drugi stari pi-savec: Pravica ni terpela, de bi bila tista izvoljena posoda, Marija, s splošnim greham oskrunjena: zakaj prav daleč od drugih stvari odločena ima le natoro, ne pa zadolženja z njimi vred v svoj del“. (Cipr. de card. Christ. op. de nativ.)

5. Ko je vera Kristusova pozemeljsko moč neverstva premagala, in začela v rimskim cesarstvu častilo gospodovati, takrat je zadela v bolj nevarno vojsko s krivoverstvam. Ko so zapeljivi učeniiki zaporedama visoko čast Jezusa Kristusa, resnico njegove Božje natore in njegoviga božjiga bistva podkopovali, takrat bi bila mogla tudi slava njegove presvete Matere upadati. Res je tudi hudobni Nestori, patriarh v Carigradu, na ravnost tajiti začel resnico, de je Marija Božja porodnica: po-tem bi tudi ne bilo uzroka, zakaj de bi bila Ma-rija iz med drugih izjeta, vsa milosti polna, vsa čista ohranjena. Na to je vesoljni cerkve-ni zbor v Efezu l. 431 kakor katoliško poter-dil to resnico, de je Marija zares Božja porodnica: v tej resnici pa ravno je uzrok, za-kaj de je Marija vselej bila brez vsiga madeža; zakaj ni si lahko misliti, de bi bila tista kdaj sa-tanu sužna, ktera je bila potem Mati Gospodova. Pa tudi na ravnost tisto resnico izrekujejo učeniiki izhodne cerkve. Sv. Efrem govori, de je bila Ma-rija vsa čista, in daleč od vsiga madeža. (Orat. ad Dei Gen.) Sv. Amfilohi: „On, ki je per-vo devico (Evo) brez napake stvaril, je tudi drugo (Marijo) brez madeža in greha upodobil“. (Tract. de Deip.) Sv. Janez Damašcan: „V ta paradiž ka-ča ni imela stopinje“. (Orat. de Nat. Mar.) V zahodu je prederzni Pelagi prišel s to zmoto na dan, de Adamov greh je škodoval le njemu, ne pa tudi njegovim mlajšim. Ko bi to veljalo, bi Marija Devica v prečistim spočetji ne mogla imeti nobeni-ga spredka pred drugimi Adamovimi otroci. Pa zmote Pelagijeve je zlasti sv. Avguštín odkril, in vsa cerkev jih je z njim vred obsodila, in ko je ta sloveči cerkveni učenik na eni strani dokazal, de je vsak človek pod postavo greha, je nasprot pri-stavil: „Izvezeta tedaj naj bo sveta Devica Ma-rija, od ktere zavoljo časti Gospodove nočem celo

nobeniga prašanja, kadar se od grehov govori; od tod namreč vemo, da ji je bilo več gnade dane, da je od vsake strani greh premagala, ktera je bila vredna spočetja in roditi njega, za kteriga vemo, da ni imel nobeniga greha. (Lib. de natura et gratia Cap. 36.) In spredej je bila že njegova beseda napeljana, da je za prve sodbe je bila od Marije popolnoma izklesnjena. S. Ambrož je malo popred izrekel: „Sprejmi me, Gospod, ne iz rok Sare, ampak iz rok Marije, neoskrunjene Device, ktera je bila po Božji milosti prosta od vsaciga madeža greha.“ (Serm. 22. in Ps. 118.)

6. Ko je mogočno rimsko cesarstvo padlo, so nove ljudstva prihitele njegov rop deliti; pa našle so še kaj boljšiga, namreč sveto zveličavno resnico; začele so verovati v Kristusa, in častiti njegovo presveto Mater. Odslej se pa najde več in več očitniga spričevanja, koliko globoko de je bila pobožna misel od prečistiga spočetja Marije Device v verne serca vtisnjena. Sv. Ildelfons piše na ravnost: „Gotovo je, da je bila od vsiga izvirniga greha prosta.“ (Disp. de Mar. V.) S. Peter Damijanov: „Meso device je vzeto od Adama, madežev Adamovih pa ni terpelo.“ (Serm. de ass. Mar. V.) Sv. Bonaventura: „Nasa Gospa je bila polna milosti, ktera ji je v posvečenji naproti prišla; zakaj po milosti Božji je bila pred obvarovana pred gnjusobo izvirniga dolga.“ (Serm. de Assunt.) Sv. Tomaž Akvinski: „Žene iz med vsih nisim našel nobene, ktera bi bila od vsiga greha celo prosta, tudi izvirniga ali odpustljiviga. Izjeta je prečista in vse hvale vredna Devica Marija.“ (Comm. in ep. ad Gal. c. 3.) In zopet: „Takošna je bila čistost Marije Device, ktera je bila prosta od izvirniga in djanskiga greha.“ (In l. 1. sent. dist. 41.) Spomina vredno je, kar se ravno zdaj spolnuje, da se je sv. Tomaž Akvinski po smerti prikazal čast. Dominiku, poglavarju neobutih karmelitov, ter mu razodel, da bo kdaj cerkven zbor sklican, v kterim bo prečisto spočetje Marije Device določeno. (Alfons M. Ligor. Theol. mor. l. 7. c. 2. n. 251.) Tudi drugi učeniki so to resnico terdili, kot sv. Bernardin Senenski: „Ne sme se misliti, da je bil Božji Sin od Device rojen, ktera bi bila kaj z izvirnim greham omadeževana.“ (Opera t. 3. p. 49.) Sv. Lorenc Justinijan: „Ze od spočetja sem ji je došel ves blagoslov.“ (Serm. de Annunt.) V Bazilejskim zboru l. 1431 so zbrani očetje sploh izrekli, da naj se deržijo verniki pobožne misli od čistiga spočetja Marije Device. Posebno spričevanje, koliko razširjena de je bila že pred več sto leti pobožna misel od Marije brez madeža spočete, pa je praznik spočetja Matere Božje: zakaj po besedi sv. Tomaža Akvinskiga cerkev nima praznika drugač kakor od svetiga spomina; tedaj ne more spočetje Marije Device drugač praznovano biti, razun da je čisto in sveto. Pervi začetek tega praznika se umikuje v neznan čas; že španski kralj Ervik krog l. 600 v svojih postavah govori od praznika, kedar se častito spočetje Gospodove Matere obhaja. (Pellicia Arch. christ. tom. 1. p. 301.) Za sv. Sabam krog l. 500 govori Juri škof v Nikomedii l. 620, da je praznik spočetja Marije Device iz s. Ane že davno vpeljan. S. Ildelfons, Toletanski škof v Španii, ki je umrl l. 667, si je za vpeljavo tega praznika prizadeval. V Anglii ga je vpeljal s. Anselm v sredi 11. stoletja po spričevanji Londinskiga zbora od l. 1328; za izhodne

kraje ga imenuje postava greškiga cesarja Emanuela Komnena v 12. stoletji; ob času sv. Bernarda v ravno tem stoletji se je začel obhajati v Lijonu na Francoskim. Tudi v Rimu se je mogel praznik spočetja Marije Device kmalo potem začeti, ker Bazilejski zbor l. 1431 govori, da se v rimski in v drugih cerkvah po stari in hvale vredni navadi obhaja. Sicer v nekterih krajih tega praznika niso prenašlo začenjali; čakali so namreč, kdaj de bo vesoljna cerkev v tej reči določek storila; tako je na pr. sv. Bernard Lijonske korarje opomnil, naj bi bili pri apostolskim stolu pred prašali, ko so ta praznik povzeli. Imenovani Bazilejski zbor ga je že vender sploh za vso cerkev zapovedoval; ko pa ta zapoved ni v djanje prišla, je papež Sikst IV. l. 1476 praznik spočetja Marije Device iz noviga priporočil, in za njegovo obhajanje obilne odpustke obljubil. Rekel je, da naj verniki tisti dan vsigamogočniga Boga hvalijo za voljo čudniga spočetja neomadeževane Device; ko pa so se nekteri prederzovali zoper resnico prečistiga spočetja govoriti, jim je ta papež z ostrim znanjem molčanje ukazal, pa tudi nasprotni strani je prepovedal, prepire uganjati v tej reči.

7. V začetku 16. stoletja so Luter, Cvingli in Kalvin svoje nove vere na dan prinesli; sicer se do visoke vrednosti Kristusove niso upali segati, marveč so moč njegoviga odrešenja silno poviševali. Namesti tega so pa čast njegove presvete Matere toliko bolj serdito zaterali, kolikor bolj so katoličani prečisto Device Marijo povelicevali. Sploh so nasledke izvirniga greha toliko razširjali, da bi po njih misli človek družiga nič ne mogel razun grešiti; potem so se zapeljivci na ravnost prederznili bloditi, da tudi Marija ni bila brez greha ne brez djanskiga, ne brez izvirniga; vender nekako omolkvali so, ko jim je kdo rekel iz sv. pisma skazati, kdaj de je Marija grešila. Takimu krivimu nauku nasprot je katoliška cerkev tudi svoj glas vzdignila v Tridentinskim zboru v 5. seji, ter je izrekla, da v tej postavi, kjer se govori od izvirniga greha, nima namena obsegati presvete in neomadeževane Device Marije. Božje porodnice; ampak naj se za to stran deržijo postave papeža Siksta IV. pod pokorili, ki so ondi pisane. Tukaj je pomniti, da sveti zbor ni hotel na ravnost tega določiti, da je Marija Devica brez madeža spočeta; večjidel zbranih očetov in učnikov je bil sicer te misli, naj bi se prečisto spočetje Marije Device na ravnost kakor verska resnica postavilo; nekteri so prosili, da naj zbor od take postave do družiga časa prejenja. (A. M. Ligor. Theol. mor. l. 7. c. 2. n. 255.) Vender iz druge postave v 6. seji se misel sv. zbora lahko na tanko spozna; kakor verski stavek je namreč v 23. postavi izrečeno, da Marija Devica je bila po posebni Božji milosti od vsih djanskih tudi odpustljivih grehov prosta. Soditi se mora namreč tukaj tako: Ako je Marija prosta od djanskih grehov, je bila tudi prosta od izvirniga greha; zakaj djanski grehi so le nesrečni nasledek izvirniga greha. (A. M. Ligor. l. c. n. 256.) Katoličani so tudi večjidel misel svete cerkve dobro spoznali; praznik prečistiga spočetja Marije Device je bil povsod veselo obhajan, altarji in cerkve so se Božji Materi brez madeža spočeti stavili; *) visoke šole

*) Na Kranjskim so te cerkve Marii Devici prečistiga spočetja posvečene: farne v Kokri, v Turjaku, v Zagradcu, v Studencu in v Grahovim; nunška v Loki, in ka-

v Španii, Francii, Italii in Nemčii, tudi Dunajska, so od svojih učencikov prisego tirjale, de se hočejo z vso močjo za resnico prečistiga spočetja Marije D. poganjati; katoliški pisavci so jo v svojih bukvah razlagali, drugi so se pa celo z obljubo vezali, v potrebi celo svojo kri za to resnico preliti. Tako se je čast prečiste Device Marije toliko bolj povelečevala, kolikor bolj so si krivoverci prizadevali jo potaptati in zatreti.

8. Vender nauk od prečistiga spočetja Marije Device je še vedno našel nasprotnikov, in sicer še med takimi, kateri so se udje katoliške cerkve šteli. Nekteri so se namreč le na to resnico naslanjali, de se je Adamov greh na ves njegov zarod razširil: niso pa zraven hotli na to paziti, de ravno tista Božja moč, ktera v Kristusu vsaciga človeka po rojstvu zamore očistiti, in je tudi Jazneza Kerstnika še pred rojstvom posvetila, je tudi zadosti mogočna Marijo že v spočetju brez madeža ohraniti, kakor se nič drugač ne more misliti od visoke Božje porodnice. Čudno je bilo to, bi kdo rekel, de tisti, ki so Marii iz vsakterih lepih rož, belih, rudečih in zlatih, vence pletli in plesti učili, presveti Devici samo popolnoma belih lilij niso hotli dopustiti. Tisti nasprotniki nauka od prečistiga spočetja Marije Device so se večkrat prederzovali ta nauk očitno grajati, zatoraj so mnogi rimski papeži svoj glas močnejše povzdignili, in prederznim nasprotnikom očitno besedo zoper ta nauk pod ostrimi cerkvenimi pokorili prepovedovali. Papež Pij V. je l. 1570 oistreje ponovil postavo Siksta IV., in ukazal, de naj se o prazniku spočetja Marije Device enake duhovne molitve opravljajo, kakor o prazniku njeniga svetiga rojstva. V enakim duhu sta oistro prepovedala papeža Pavel V. l. 1616 in Gregor XV. l. 1622 vsako očitno besedo v govorih in pismih, ktera bi drugač učila, kakor pa je pobožna misel svete cerkve od prečistiga spočetja Marije Device. Nove nasprotnike je našla ta pobožna misel nad Jansenijevimi učenci, kateri so v nauku od gnade Božje mnogotere zmote Kalvinovim podobne na dan prinesli. Veliko so ti zmotenci od tega govorili, koga de je Bog izvolil in koga de ne za zveličanje, koliko de je gnada Božja v človeku močna in koliko de ne; in vender tisti presveti Devici, ktero je Bog pred vsimi Adamovimi otroci izvolil, niso hotli večji časti dopustiti; pri Božji Materi, ktera je bila čez vse Evine hčere milosti polna, niso hotli večji moči gnade spoznati. Zatoraj pa je papež Aleksander VII. l. 1661 postavbe prejšnjih papežev o pobožni misli od prečistiga spočetja Marije Device ponovil; zraven pa je z jasno besedo tisti nauk bolj razložil rekoč: Stara je pobožnost Kristusovih vernikov do njegove presvete Matere Marije Device, kateri mislijo, de je njena duša v prvi priči, ko je bila stvarjena in v telo vdihnjena, po posebni Božji milosti in opravičbi, v oziru na zasluženje Jezusa Kristusa njeniga Sina in Odrešenika človeškiga roda, od madeža izvirniga greha prosta ohranjena, kateri tudi v tem pomenu god njeniga spočetja po slovesni šegi častijo in obhajajo. In to in takošno česenje se je množilo po tem, ko ga je naš prednik srečniga spomina Sikst IV. priporočil s svojimi apostol-

skimi postavami, ktere je tudi Tridentinski zbor ponovil. Pomnožena je bila spet ta pobožnost, in to počesevanje Božje porodnice, tako, de, ko so tudi skoraj vse sloveče šole k temu nauku pristopile, so ga skoraj vsi katoličani sprejeli. To je beseda imenovaniga papeža. In res se je taka čast do vselej neomadeževane Device tako razširila in vkoreninila, de ni soštetih katoliških pisavcov, kateri so se za prečisto spočetje Božje Matere poganjali, zlasti iz reda sv. Franciška in iz reda Jezusoviga, de se jih celo iz reda sv. Dominika, kjer jih je manjši število, najde 137 zagovarjavcov te pobožne misli; de med priprostim katoliškim ljudstvom se celo pohujšanje nad tem budi, ko se le opomni, de se nekteri prederzujejo drugač misliti.

9. Poslednje čase se je novo modrijanstvo sicer tudi zaničljivo in neverno na to pobožno misel od prečistiga spočetja Marije Device obračalo, pa duhovi so se dalje bolj ločili, in kdor se je hotel Kristusa še v resnici deržati, se je bal čast njegove presvete Matere po kateri strani kratiti. Pobožni in učeni močje katoliške cerkve so še dalje bolj z gotovostjo od tega nauka pisali; posebno je pomniti razlaganje sv. Alfonza Ligvorijana v njegovih bukvah od Slave Marije in od djanskiga bogoslovstva (Theol. mor. I. VII. c. 2. n. 244—263), in pa bukve slovečiga bogoslovca Jan. Peronneta od prečistiga spočetja Božje Matere. Poslednji rimski papeži pa so pobožno misel z novimi postavami zagovarjali, s kterimi niso toliko nasprotnikom žugali, marveč pobožne služabnike Marije Device k njenimu obilnišimu česenju spodbudovali. Papež Gregor XVI. je l. 1838 za Rimsko mesto dovolil, naj se v predglasji od godu spočetja Marije Device na ravnost poje: Zares je vredno in pravično, spodobno in zveličavno, tebi vedno hvalo dajati, sveti Gospod, vsigamogočni Oče večni Bog, in te v prečistim spočetju presvete Device Marije hvaliti, častiti in poviševati; leta dovolitev je zdaj že na vso katol. cerkev razširjena. Ravno ta papež je za Rimsko mesto in za več škofij v Italii in Francii po samim dovolil, v Lavretanskih litanijah na zadnje pridevati besede: Kraljica brez madeža spočeta! Sedanji papež Pij IX. je že z razpisom od 2. svečana 1849 priporočil molitve, de bi Bog njemu in vsim cerkvenim pastirjem duha razsvetlil, o spočetju presvete Matere Božje in neomadeževane Device Marije skoraj kaj določiti v njeno večji čast in hvalo. Ravno ta namen je izrekel v razpisu 1. vel. serpana tega leta za sedanje sveto leto; s posebnimi listi je tudi višji škofo katoliške cerkve k zboru v Rim povabil, kjer se ima določek za imenovani nauk od prečistiga spočetja Marije Device storiti; in praznik prečistiga spočetja Marije Device je ukazal s posebno slovesnostjo obhajati. Po vsem tem naj se tudi to povzame, de poslednje čase Bog sam nekakošno s čudeži na znanje daje, kaj de je o spočetju presvete Matere njegoviga Sina resnica. Znanja je svetinjica prečistiga spočetja Marije, po kateri se je že mnogotero čudno ozdravljenje in spreobrnjenje zgodilo. Prikazen, v kateri je pobožna nuna na Francoskim vidila prečisto Devico po podobi kakor brez madeža spočeto s svitlimi žarki, je dala priložnost take svetinje napravljati, ktero imajo na eni strani podobo Matere Božje brez madeža spočete s svitlimi žarki in napisam: „Marija brez madeža spočeta! prosi za nas, ki k tebi pribežujemo“; na drugi strani pa ime Marije in spodaj presveti serci Jezusa in Marije.

pucinska v Kerškim; podružne v Brisah pri Kolovratu, v treh farah pri Metliki, in kapelica v Kodeljevem gradu pod Ljubljano. Razun teh cerkev se v veliko drugih cerkvah najde kateri altar ali saj ktera podoba Marije Device brez madeža spočete.

Poslednja čudna prigodba s to svetinjo je tista, ko je bil po njej francoski vojskovodja Canrobert v boji pri Almi na Krimskim polotoku rane obvarovan. To je nekoliko v pojasnjenje prašanja: ali je Marija Devica brez madeža spočeta; svoje bo sv. cerkev, kakor upamo, v kratkim določila.

Hicinger.

Pismo prečastitiga gospoda škofa Fridrika Baraga (iz „Saut Sainte Marie“ 12. oktobra 1854).

Po mnogih, pa neogibljevih zamudah sem poslednjič 21. veliciga serpana v Saut prišel, kjer bom v prihodnje prebival. Moji dobri otroci v Kristusu so se mojiga prihoda serčno veselili; slišati pa, da bom zopet dalje šel, so bili žalostni. Znano mi je bilo, da so me tudi moji ubogi otroci pri zgornjem jezeru že dolgo željno pričakovali; zato sem se precej 25. veliciga serpana dalje podal in 27. Lapointe dosegel, kjer sem prvič ob zgornjem jezeru besedo Božjo oznanoval. Mene že več let ni bilo v tem kraju; pa je tudi že skoraj leto preteklo, kar je bil O. Skola od tod drugam poklican; zato so bili pa tudi dobri ljudje serčno veseli, da so me zopet enkrat videli, pa tudi močno hvaležni, ker sem jim misionarja pripeljal, francoza, ki mu je Carié ime. Osem dni sem bil tukaj, in ves čas sem imel veliko pa prav potrebnih opravil. Okoli 100 birmancov sem za sveto birmo sam podučeval in spovedoval, ker novi misionar še nič indijanskiga ne ume. Pa ne samo birmanci, tudi skoraj vsi drugi so ta čas k spovedi prišli, tako da sem bil večidel v spovednici potem, ko sem birmance za sveto birmo pripravljaval. V Lapointu sem prvič v svoji škofiji birmal. Od tod sem šel v Ontonagan, ki je zdaj že precej veliko mesto pri zgornjem jezeru, ter sem tukaj 12 dni ostal, da bi opravila te nove postaje nekoliko vredil. Tudi v ta kraj sem mašnika pripeljal, Irca, ki pa tudi francosko dobro govori. Tudi tukaj sem zakrament svete birme delil, spovedoval pa le Indijance pa Nemce; Irce pa Francoze je pohvaljeni mašnik spovedoval. To mesto Ontonagan močno raste; po mojih mislih bo nar imenitniše mesto na zgornjem Mišiganskim. Katoličani imajo tukaj eno cerkev, protestantje pa dve; vendar je katoliška cerkev nar večja in nar lepša. Od Ontonagana sem zopet sem prišel, pa za malo časa, za štiri dni, v katerih je Thiele, ki bo, kakor upam, posebno goreč misionar, tonsuro in čvete male žegne prejel; potem sem se podal v L'Anse, kjer sem 10 let misionaril. Moji ljubi otroci so bili močno veseli, ker je bila njih serčna želja spolnjena, da so me škofa videli. Tukaj sem 12 dni ostal, in sem mogel, kar me je serčno veselilo, zopet sam vse opravljati, birmance podučevati in spovedovati, zakaj misionar, ki sim ga v ta kraj poslal, še ne zna indijanskiga. Tudi tukaj so vsi ali skoraj vsi k spovedi prišli; 1. oktobra je bila pa v tej moji ljubi postaji k presvetimu Jezusovemu imenu sveta birma, pri kateri smo bili vsi močno ginjeni, moji ljubi Indijanci pa jaz sam; jokali sem se clo, tako ginjeno je bilo moje serce. Pomljivo in tolažljivo je bilo viditi, s kako ginenim sercem in kako zvesto so poslušali svojiga očeta in misionarja, ki je s škofovo palico in kapo pred njimi stal ter jim vesele in tolažljive resnice v njih jeziku oznanoval. Naši Indijanci so že sicer

vidili škofe, ali še nikoli nobeniga niso slišali, da bi bil v njih jeziku govoril. 7. t. m. sim zopet sem prišel in bom nekoliko časa tukaj ostal. Dozdaj sim še vedno popotval in nisim imel stanovitnega prebivališa, povsod sim bil le nekoliko dni; poslednjič sim domá. Bog bodi zahvaljen za vse dobrote! Včeraj je bilo tukaj zopet posvečevanje. Pohvaljeni gospod Thiele je subdiakon prejel; 18. bo v diakona, in 21. v mašnika posvečen; 22. bomo pa v šmarski cerkvi slovesno novo mašo imeli, pri kateri bom jaz pridigval. Vse to je zame in za prebivavce tega mesta imenitno, ker je to prvo posvečevanje v tej novi škofiji. Prihodnjo nedeljo, 15. t. m., bo tukaj sveta birma — 85 francoskih, anglikanskih pa indijanskih birmancov je za sveti zakrament pripravljenih — pa prva slovesna škofova maša, prva, ki je bila kdej v Sautu. Gospod Lavtizar je pri sv. Krizu, kjer se pri gospod Mraku indijanskiga jezika z velikim veseljem uči. Milost Božja naj bo vedno z vami vsimi!

Iz Ljubljane. Svetli cesar so 18. novemb. častniga Terzaškiga korarja, infuliraniga Peturskiga opata in ministerialniga svetovavca v ministerstvu bogočastja in uka g. dr. Andreja Gollmayerja kneza in višiga Gariškiga škofa milostljivo zvolili. — Bratovšina ss. Cirila in Metoda v spreobrnjenje razkolnikov se čezdalje bolj razširja. Prečastiti Bernski škof so jo duhovšini vnovič goreče priporočili in prečastiti Briksenski škof so jo po prošnji več mašnikov za vse duhovne in verne svoje škofije privolili. — Pridni gospod Rihar so že zopet nove napeve na svitlo dali in sicer čveteroglasne za štiri pesmi v slavo Matere Božje. Dobivajo se po 15 krajcarjev.

V Diakovarski škofiji mašnikov čezdalje bolj primankuje: letas bo le eden, prihodnje leto pa le dva bogoslovca mašnikovo posvečenje prejela.

V Kottorski škofiji cerkvi je bilo 19. nedeljo po binkošti slovesno posvečevanje katoliškiga škofa ondotne škofije prečastitiga gospoda Dr. Zubraniča.

Iz Rima piše „Univers“, da sveti oče vse škofe z veliko prijaznostjo sprejemajo, da bodo vsi škofje brez razločka pri sejah pričujoči, ako bodo ktere imeli, da vsi škofje le zavoljo vojske, bolezni in družih nadlog niso bili v Rim poklicani, da so toraj papeževi poslanci povelje dobili skerbeti, da bi vsaj dva škofa zmed vsaciga naroda v Rim prišla; tudi ni gotovo, ali bo pobožna misel, da Marija tudi poerbaniga greha ni imela, v versko resnico povišana. Sveti oče so se le pobožnim molitvam vsih vernih priporočili, da bi se to določilo, kar bi bilo v večji čast Božjo in hvalo Marije Device.

Cefalski škof v Sicilii, prečastiti gosp. Proto, so vse tiste bolnike, ki so kolero imeli, pa še niso bili pri sv. birmi, na njih prošnjo birmali; ali bolezen se je tudi njih lotila ter jih številu veliko duhovnov pridjala, ki so svoje življenje za bolne brate dali.

Kakor „Salzb. Kirchenbl.“ po pismih iz Madrida od 2. novemb. pravi, kolera v Murcia še vedno razsaja. Ko se je bilo to prvič sporočilo, sta Kartagenski in Badajozski škof urno se vernila k svojim vernim. Deželske gosposke so pa strahu pobegnile, zato so duhovni na svoje stroške bolnišnico za uboge bolno napravili. V Balakveru je več duhovnov zavoljo preveliciga truda pri bolnikih umerlo; tudi veliko bogoslovcev, ki so prostovoljno bolnikom stregli, je pomerlo. To lepo obnašanje duhovšine je toliko bolj hvale vredno, ker je znano, da se Španjolci kolere strašno bojé.